
Communiqué van het Belgisch Nationaal Contactpunt – 17/10/2017

Afsluiting van de specifieke zaak Etex Groep – Building and Wood Workers' International (BWI)

De OESO-Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen zijn aanbevelingen van de regeringen aan hun ondernemingen, ongeacht waar deze hun bedrijvigheid uitoefenen.

Deze aanbevelingen hebben betrekking op verschillende domeinen, zoals informatieverstrekking, mensenrechten, werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen, milieu, bestrijding van corruptie, consumentenbelangen, wetenschap en technologie, mededinging en belastingen. Tevens werden de begrippen ketenverantwoordelijkheid en « due diligence » ingevoerd.

De implementatie en bevordering van deze Richtlijnen berust bij de verschillende Nationale Contactpunten, die belast zijn met de opvolging.

In België wordt het Nationaal Contactpunt (NCP) voorgezeten door een afgevaardigde van de Federale Overheidsdienst Economie. Het is driedig samengesteld en bestaat uit vertegenwoordigers van de sociale partners, de verschillende federale overheidsdiensten en de gewestregeringen.

De rol van het NCP bestaat erin bij te dragen tot de oplossing van kwesties die in specifieke gevallen voorgelegd worden. Het NCP tracht daarbij met consensusgerichte en niet conflictgerichte middelen tot een oplossing te komen, via verzoening of bemiddeling.

Het Belgisch NCP beslist een einde te stellen aan zijn bemiddeling in het kader van de specifieke zaak die initieel op 29 februari 2016 gezamenlijk werd ingediend door twee vakbonden, de *Building and Wood Workers' International (BWI)* en diens Argentijnse lid *Ceramica San Lorenzo (FOCRA)*. Het Argentijnse NCP evenals de stakeholders werden vooraf geraadpleegd conform het huishoudelijk reglement van het Belgisch NCP¹.

Het NCP kwam, samen met de stakeholders, tot de vaststelling dat het geen zin meer had om nog verder discussie te voeren over de herstructurering in Argentinië, die aan de oorsprong van de klacht had gelegen. Er werd besloten om zich op de gedragscode van de Etex Groep te concentreren. Ondanks het positieve gegeven dat de Etex Groep, na tussenkomst van het Belgisch NCP, de herziening van zijn gedragscode aankondigde

---

¹ Het huishoudelijk reglement met de drie bijlagen is beschikbaar online:

http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/leven_onderneming/Maatschappelijk_verantwoord_ondernemen/OESO-richtlijnen_multinationals/Nationaal_Contactpunt_Belgie/documents/

overeenkomstig de OESO-Richtlijnen, dient het NCP een einde te stellen aan zijn bemiddeling omdat de voorwaarden voor de bemiddeling niet meer vervuld zijn. De actie van de Etex Groep zal namelijk unilateraal gevoerd worden. Bovendien betreurt het Belgisch NCP dat het bij de Etex Groep een zekere terughoudendheid vaststelt om met de vakbonden in dialoog te gaan om zich te laten helpen en begeleiden bij het uitvoeren van de verwachte en nodige ontwikkelingen.

Het Belgisch NCP stelt een reeks aanbevelingen voor en zal de stakeholders uitnodigen voor een opvolgingsvergadering binnen een termijn van zes maanden na de publicatie van dit communiqué. Ook over deze opvolgingsvergadering zal een communiqué worden gepubliceerd.

1. Belangrijkste etappes van de procedure die door het Belgisch NCP gevolgd werden sinds de publicatie van zijn initiële evaluatie

Een voorstelling van de feiten die voorafgingen aan het indienen van de specifieke zaak door de vakbonden is beschikbaar in de initiële evaluatie van het Belgisch NCP van 14 juli 2016².

De initiële evaluatie omvat tevens de door het Belgisch NCP gevolgde procedure en de etappes tussen de datum van indiening van de specifieke zaak en de publicatie van zijn initiële evaluatie. Na analyse ervan meende het Belgisch NCP een positieve rol te kunnen spelen in het geschil tussen de vakbonden en de onderneming, en het had daarom zijn diensten aangeboden in de vorm van bemiddeling.

Sinds zijn initiële evaluatie nam het Belgisch NCP de volgende stappen:

- Op 21 juli 2016 contacteert de vakbond BWI het NCP om het te laten weten dat het op basis van de elementen van de initiële evaluatie bereid is om in bemiddeling te treden met de Etex Groep.
- Op 8 augustus 2016 neemt het NCP contact op met de Etex Groep om deze informatie over te brengen en een afspraak voor te stellen om de gang van zaken en het kader van de voorgestelde bemiddeling te bespreken.
- Op 16 september 2016 ontvangt het NCP in zijn kantoren twee vertegenwoordigers van de Etex Groep. Tijdens deze vergadering kon toegelicht worden waarin het bemiddelingsproces zou bestaan. De Etex Groep kon tevens enkele recente nieuwe ontwikkelingen in de situatie in Argentinië delen, met als belangrijkste nieuws de verkoop van zijn ganse divisie van keramische productie in Latijns-Amerika aan de Mexicaanse groep Lamosa in juli 2016. Als gevolg daarvan had Etex geen relatie meer met FOCRA. Er werd ook overeengekomen om de bemiddeling te starten en de gedragscode van de Etex Groep voor te stellen en te delen. Voor het secretariaat leek een vergadering in oktober 2016 toen een realistische doelstelling.
- Op 12 en 13 oktober 2016 bezorgde Etex aan het NCP een dossier met talrijke verslagen van de bemiddelingsvergaderingen die in 2015 en 2016 in Argentinië gevoerd waren met de (regionale en federale) overheidsinstanties. De onderneming geeft hierin een gedetailleerde toelichting van haar standpunt over het herstructureringsproces in Argentinië. Etex geeft aan dat het het idee van een bemiddeling niet verwerpt, maar de firma stelt het NCP vragen over zijn manier van werken en zijn onpartijdigheid. De Etex Groep stuurt daarnaast ook (vertrouwelijk) zijn gedragscode toe.
- Op 24 oktober 2016 vraagt de Etex Groep een nieuwe bilaterale vergadering te organiseren, naar aanleiding van de antwoorden die het NCP had gestuurd.

---

² Initiële evaluatie van het Belgisch NCP, Etex Groep – Building and Wood Workers' International (BWI) : http://economie.fgov.be/nl/binaries/Communiqu%C3%A9%20Evaluation%20Initiale%20Etex-NL.REV1CV_tcm325-279687.pdf . Tijdens zijn initiële evaluatie werd het secretariaat van het Belgisch NCP door zijn Noorse tegenhanger bevraagd over een soortgelijk specifiek geval in Jemen aangaande een andere onderneming. Het Belgisch NCP bedankt het Noorse NCP dat het in zijn eigen persbericht verwezen heeft naar deze initiële evaluatie. Dit is een mooi voorbeeld van een goede coördinatie tussen de NCP's. Zie het communiqué van het Noorse NCP: http://nettsteder.regjeringen.no/ansvarlignaringsliv-en/files/2017/05/Specific-instance-DNO-Industri-Energi-English_090517_.pdf

- Op 22 november 2016 ontmoet het NCP BWI om een stand van zaken van de situatie op te maken en om te verduidelijken dat de voorwaarden om een bemiddeling te starten nog steeds niet vervuld zijn. BWI drukt opnieuw de wens uit om zo snel mogelijk in bemiddeling te treden.
- Op 13 december 2016 wordt een telefoonconferentie georganiseerd tussen de Etex Groep en het NCP, waarbij tevens een verantwoordelijke voor de activiteiten van de groep in Latijns-Amerika aanwezig is. Het NCP vraagt om de bemiddelingsprocedure begin 2017 te laten starten.
- Op 26 januari 2017 geeft de Etex Groep aan dat 3 april 2017 een ideale datum zou zijn om een eerste vergadering te beleggen, omdat dan een vertegenwoordiger van de activiteiten van de groep voor Latijns-Amerika in Brussel zal zijn. De vakbond BWI gaat akkoord met deze datum, maar het betreurt de lange termijn.
- Op 3 april 2017 brengt het Belgisch NCP alle stakeholders bijeen in zijn kantoren in Brussel voor een eerste bemiddelingsvergadering. Voor Etex was er tevens een verantwoordelijke voor de activiteiten van de groep in Latijns-Amerika aanwezig.

De vergadering van 3 april 2017 volgt meer dan een jaar na het indienen van de klacht. De bijeenkomst wordt geleid door het secretariaat van het NCP, samen met drie leden die elk een van de drie pijlers van het NCP (overheid, ondernemingen, vakbonden) vertegenwoordigen. De aanwezige stakeholders konden hun verschillende standpunten naar voren brengen. De belangrijkste bekommernis van de vakbonden bestond erin om in de toekomst soortgelijke herstructureringsprocessen binnen de groep te vermijden. Daartoe werd een gedachtewisseling over de gedragscode van de Etex Groep voorgesteld voor de volgende bemiddelingsvergaderingen. Er is dan ook snel gebleken dat het Belgisch NCP niet bij machte zou zijn om de vermoedelijke schending van de OESO-Richtlijnen door de Etex Groep ex-post te evalueren op basis van de elementen die ter beschikking waren, temeer daar de dochtermaatschappij in Argentinië niet meer tot de Etex Groep behoort sinds ze aan de groep Lamosa werd verkocht in de zomer van 2016.

Op het einde van de vergadering werd overeengekomen dat de Etex Groep zou aangeven of hij al dan niet bereid was om in de bemiddeling verder te gaan en samen met BWI na te denken over zijn gedragscode, met een gerichte bespreking per paragraaf en per vraag van de zijde van de vakbond.

- Op 8 mei 2017 contacteert het NCP alle stakeholders om eraan te herinneren dat het antwoord van de Etex Groep afwacht inzake de voortzetting van de bemiddeling en de bevestiging dat het mogelijk is zijn gedragscode te delen met BWI.
- Op 19 juni 2017 stuurt BWI een schrijven aan het NCP dat uitgaat van het secretariaat-generaal van de organisatie waarin het erop wijst dat de specifieke zaak al sinds meer dan 16 maanden geopend is. De vakbond herhaalt dat hij de bemiddeling wil voortzetten, maar als dat niet mogelijk zou zijn, dat het dan goed zou zijn dat het Belgisch NCP de specifieke zaak afsluit afgaande op zijn eigen navorsingen en dat het de nodige aanbevelingen doet.
- Op 11 juli 2017, na ettelijke telefoongesprekken en e-mails, bezorgt de Etex Groep zijn standpunt schriftelijk aan het Belgisch NCP. De groep wijst erop dat hij de nationale wetten van Argentinië alsook de OESO-Richtlijnen gevolgd en nageleefd heeft in zijn proces van herstructurering in Argentinië. De Etex Groep geeft tevens aan dat het werk zal maken van een herziening van zijn gedragscode en dat hij deze op het einde van dit proces publiek zal maken. Hij voegt eraan toe dat de OESO-Richtlijnen opgenomen zullen worden in het kader van deze herziening. Wat tot slot de termijnen betreft, denkt de Etex Groep het nieuwe document te kunnen voorstellen op zijn directiecomité voor goedkeuring tegen eind 2017.

2. Een balans met twee kanten

Etex kondigt aan dat het zijn gedragscode zal herzien en er de OESO-Richtlijnen in zal opnemen, maar het verkiest dit via een unilateraal proces te doen, waardoor de voorwaarden voor bemiddeling niet meer vervuld zijn.

A. De voornemens van de Etex Groep worden toegejuicht

Het Belgisch NCP begroet bepaalde voornemens van de Etex Groep die deze laatste aankondigt in zijn mededeling van 11 juli 2017 aan het NCP. Dat met de OESO-Richtlijnen als sleutelfactor rekening gehouden zal worden bij de herziening van zijn gedragscode is als stap in de goede richting toe te juichen. Aangezien aangekondigd wordt dat de gedragscode publiek gemaakt zal worden, zal er ook over de evolutie gecommuniceerd kunnen worden, iets wat de Etex Groep naar eigen zeggen in de goedkeuring door het directiecomité zal meenemen.

In het algemeen genomen zijn het positieve elementen die aantonen dat de Etex Groep op niet onaanzienlijke manier rekening houdt met zijn rol inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen.

B. Bij het unilateraal proces worden de vakbonden niet betrokken

Ondanks de positieve aankondigingen van de zijde van Etex betreft het NCP de unilaterale belofte rond de herziening van zijn gedragscode. Het betrekken van de sociale partners in het leven van een onderneming vormt de essentiële grondslag voor de sociale dialoog.

Het NCP blijft ervan overtuigd dat zijn bemiddelingsaanbod tot een positief resultaat kon leiden door alle stakeholders erbij te betrekken, temeer daar de vakbond BWI de eisen had aanvaard die de Etex Groep had gesteld rond de opening van een dialoog op de eerste bemiddelingsvergadering op 3 april 2017.

Bovendien valt ook te betreuren dat de aankondigingen van de Etex Groep van 11 juli 2017 niet sneller gevolgd kunnen worden, maar dat het wachten is tot de afronding ervan die ten vroegste eind 2017 verwacht wordt.

Tot slot komen de aankondigingen van de Etex Groep meer dan anderhalf jaar na de indiening van de specifieke zaak. Het NCP betreft dat het zo lang moest duren alvorens een eerste stap tot verandering werd gezet.

3. Conclusies en beslissingen van het Belgisch NCP

Het Belgisch NCP stelt vast dat de voorwaarden om zijn rol als bemiddelaar voort te zetten niet meer vervuld zijn als gevolg van de unilaterale aanpak van de Etex Groep, die een einde stelt aan het voorgestelde bemiddelingsproces.

Het Belgisch NCP doet volgende aanbevelingen:

- Het nodigt de Etex Groep uit om zijn MVO-beleid in het kader van de naleving van de OESO-Richtlijnen te herbekijken en om de processen en concepten van due diligence toe te passen;
- Het nodigt de Etex Groep uit een constructieve open dialoog te voeren met de vakverenigingen in zijn intern herzieningsproces en in de uitwisseling van informatie, in overeenstemming met hoofdstuk 3 (Informatieverstrekking) en 5 (Werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen) van de OESO-Richtlijnen. Dit geldt des te meer daar de gedragscode in kwestie door alle medewerkers van de groep gevolgd dient te worden.
- In die zin moedigt het de Etex Groep aan om zijn gedragscode te herzien en er een expliciete verwijzing naar de OESO-Richtlijnen in op te nemen.

Alle stakeholders zullen binnen zes maanden na de publicatie van dit communiqué worden uitgenodigd voor een opvolgingsvergadering over de aanbevelingen op basis van een nauwkeurig dossier met betrekking tot de door de Etex Groep genomen maatregelen.